

Opgave nieuwbouw en revitalisering Montessori Vaklyceum Vondellaan

Deze notitie heeft tot doel;

1. Een goede algemene indruk te geven bij de opgave
2. Een leeswijzer te zijn bij de ruimtelijke verkenningen

Alle perspectieven zijn in deze notitie verwerkt: vanuit het onderwijs, maar ook vanuit de stedelijke maatschappelijke opgaves, waaronder wijkvernieuwing. Er zijn veel raakvlakken met de omgeving: met omwonenden, openbare ruimte, verkeer en organisaties in de wijk. Alles wordt steeds integraal benaderd.

Groningen Zuid

De spreiding van scholen met de verschillende typen onderwijsaanbod, is in de gemeente niet goed in balans. Het type onderwijs van het Montessori Vaklyceum aan de zuidkant van de stad is in dit perspectief van belang om te behouden, zodat alle leerlingen in de gemeente een passende school kunnen vinden.

Een imago van een school wordt mede bepaald door een aantrekkelijk gebouw en een fijne plek. De school heeft een open karakter maar dit is niet terug te vinden in de uitstraling van het gebouw en de plek. In de afgelopen jaren heeft de school het niet makkelijk gehad, mede door de langdurige tijdelijke huisvesting op een krappe locatie was de school niet goed zichtbaar. De nieuwe situatie zal helpen om de school weer op de kaart te zetten.

De Wijert-Noord

De Wijert-Noord is een wederopbouwgebied van nationale waarde en aangewezen als Rijks Cultureel Erfgoed. Deze wijk is een representatief voorbeeld van een wederopbouwwijk op basis van de wijkgedachte waarbij het stedenbouwkundige principe van de stempelverkaveling op zeer consequente wijze is toegepast. Kenmerkend in de wijk is de heldere verkeers- en groenstructuur en evenwichtige samenhang tussen bebouwing, openheid en groen. Het Vaklyceum ligt in het centrale wijkplantsoen. De kwaliteiten van licht, lucht en ruimte worden gewaardeerd.

De Wijert-Noord is daarnaast één van de wijken die onderdeel uitmaakt van het integraal gebiedsgericht werken van de gemeente Groningen. Meer informatie over wijkvernieuwing in de Wijert-Noord is [hier](#) te lezen.

Montessori Vaklyceum

Het huidige Vaklyceum is een VMBO school met leerwegen voor basisberoeps (bb), kaderberoeps (kb), theoretische leerweg (tl) en tl/havo en geeft onderwijs op twee locaties: aan de van Iddekingeweg en aan de Vondellaan. In de nieuwe situatie wordt dit één locatie, aan de Vondellaan. Leerlingen lopen dan niet meer heen en weer tussen beide locaties gedurende de dag. Een tijdelijke huisvesting is verwijderd en de verschillende uitbreidingen uit de jaren '80 en '90, waaronder een semipermanent deel zullen gesloopt worden om ruimte te maken voor een toekomstbestendig schoolgebouw inclusief een gymzaal. De school verzorgt onderwijs volgens de principes van Maria Montessori. In het Montessorionderwijs staat de brede ontwikkeling van leerlingen voorop.

Het oorspronkelijke schoolgebouw uit de jaren '60 (architect J.J.M. Vegter) is aangemerkt als hoog karakteristiek en zal onderdeel uitmaken van het nieuwe schoolgebouw. De ambitie is om de kwaliteiten van het bestaande gebouw te versterken, de openheid en zichtbaarheid vanuit de

omgeving te vergroten en de nieuwbouw zodanig in te passen dat deze aansluit bij de stedenbouwkundige hiërarchie en opbouw van De Wijert-Noord.

Groene setting

De locatie van het Vaklyceum ligt op de rand van een openbaar wijkpark. Het park is er voor iedereen, ook voor de leerlingen van de school. De gebruikswaarde van het park vergroten is een ambitie die zowel door de school als de gemeente wordt gedeeld. Een groene omgeving heeft een positieve invloed op het welzijn van mensen en op leerprestaties van leerlingen. De aanwezige groene kwaliteit van de plek integreren met de school is een verrijking voor de plek en kan de stedelijke inpassing van een groter programma op de kavel haalbaar maken. Daarbij vraagt de beperkte ruimte op de kavel om bijzondere aandacht voor een veilige verkeersafwikkeling. De voorliggende opgave vraagt daarom om een ontwerp waarin de hoofdvorm van het gebouw en de opzet van de buitenruimte als één samenhangend geheel worden beschouwd.

Zien en gezien worden

Deze school is bijzonder geschikt voor leerlingen die nieuwsgierig zijn en opbloeien als ze de ruimte krijgen om te groeien. Ze verdienen een plek waar ze zich welkom voelen en een gebouw waar ze trots op kunnen zijn. Het nieuwe ontwerp ondersteunt Montessori-onderwijs, praktijkgericht leren, brede brugklassen en flexibel gebruik van ruimtes. In een compacter gebouw is men dichter bij elkaar, kunnen domeinen beter georganiseerd worden en kan de onderwijsvisie beter ingevuld worden. De ambitie is een samenhangende leeromgeving te creëren waarin bestaand en nieuw, binnen en buiten, gezamenlijk bijdragen aan de ontwikkeling van de leerling.

Ruimtelijke verkenningen

Voor aanvang van deze opgave is een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de mogelijkheden op de locatie voor nieuwbouw ter vervanging van de huidige tijdelijke huisvesting. De studie is afgerond met een aantal modellen waarin onderzocht wordt op welke wijze dit op de locatie ingepast kan worden. Voor een aantal modellen zijn er nog nadere studies gemaakt.

De modellen moeten niet gezien worden als formats voor het maken van een ontwerp. Uit de verkenning zijn een aantal conclusies te destilleren met betrekking tot de stedenbouwkundige setting, de opzet van het gebouw, de opzet van de buitenruimte en de inpassing van het gevraagde programma. Op basis van de bevindingen uit de studies zijn de stedenbouwkundige uitgangspunten opgesteld en deze zijn leidend.

Manifestatie Schoolvoorbeeld

In deze manifestatie is de Gemeente Groningen op zoek gegaan naar het schoolvoorbeeld voor een goed schoolgebouw. Hierbij hebben we iedereen in de gemeente betrokken: schoolbesturen, leerkrachten, studenten, stedenbouwers, beleidsmakers, architecten, bouwmanagers, keynote sprekers en natuurlijk ook leerlingen. Veel onderwerpen die zijn besproken in de manifestatie zijn terug te lezen in het boek '[Schoolvoorbeeld aanbevelingen voor scholenbouw in Groningen](#)'. In dit boek staan aanbevelingen die uit de manifestatie naar voren zijn gekomen om te komen tot een goed schoolgebouw. De aanbevelingen zijn georganiseerd op 3 schaalniveaus: schaal van het gebouw, de wijk en de stad. De opbrengsten van de onderwijsmanifestatie dient als inspiratie en richtinggevend voor alle onderwijsopgaves van de gemeente Groningen.